

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَأَعِزُّوَالَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ

و شما ای مومنان در مقام مبارزه با آنها خود را مهیا کنید الانفال ۶۰

عنوان تحقیق:

جانی جنگ آئندہ جنگ نامتقارن وپرسی تهدیدات خارجی

جنگ چیست

جنگ نوعی تقابل خشونت آمیز و برنامه ریزی شده بین دو طرف متخاصم است که در آن دست کم از نظر یک طرف امکان رسیدن به اهداف از شیوه های مسالمت آمیز میسر از بین رفته است.

بک نبرد مسلحانه بین دولت ها و از این نظر با جنگ داخلی و عملیات مسلحانه علیه شورشیان، یاغیان و ... تفاوت میکند و صرفاً نبرد بین نیروهای مسلح، دو دولت است.

به انواع اعمال قهریه و جبریه ای اطلاق می شود که دولتی نسبت به دولت دیگری اعمال می دارد تا آن را به تمکین اراده خود مجبور سازد

انواع جنگ

جنگ به لحاظ
شدت

• جنگ کم شدت
• جنگ شدید

جنگ به لحاظ
زمان و محدوده
عمل

• جنگ محدود
• جنگ گسترده

جنگ به لحاظ
شیوه و نوع
اجرا

• جنگ منظم
• جنگ نامنظم
• جنگ الکترونیک
• جنگ میکروبی
• جنگ شیمیایی
• جنگ هسته ایی
• جنگ سایبری
• جنگ اطلاعاتی
• جنگ چریکی
• جنگ ناهمراز

جنگ به لحاظ
اعتقادی

• جنگ عادلانه
(حق)
• جنگ نا عادلانه
(باطل)

جنگ به لحاظ
مکان و محدوده
جغرافیایی

• جنگ محلی
• جنگ منطقه
ای
• جنگ جهانی

جنگ سایبری

جنگ هسته ای

جنگ چریکی

جنگ آینده

منظور از جنگ
آینده، جنگی
است ورای جنگ
های سنتی و حتی
مدرن
گذشته، بنابراین
عصر جدیدی از
جنگ ها در حال
آغاز است یا
مدتی است که
آغاز شده است.

هر گاه صحبت از جنگ
آینده می شود، همواره در
مقام نخست زمان مد نظر
است و این به مفهوم وقوع
جنگ در زمانی غیر از
زمان حال است. برخی
معتقدند که به جای جنگ
در آینده از واژه ((جنگ
در آینده)) استفاده
شود. زیرا جنگ در آینده
با جنگ های گذشته و حال
پیوستگی داشته و در واقع
ادامه جنگ های گذشته و
حال است.

ابعاد جنگ آینده

ابعاد جنگ در گذشته

- ۱-زمینی
- ۲-هوایی
- ۳-دریایی

بعد نظامی

ابعاد جنگ در دوران اخیر

- ۱-زمینی
- ۲-هوایی
- ۳-دریایی
- ۴-فضایی
- ۵-مجازی

- الف- بعد نظامی
- ب- بعد سیاسی
- ج- بعد اقتصادی
- د- بعد فرهنگی و اجتماعی
- ه- بعد روانی

ویژگی های جنگ آینده

۱- جنگ آینده در محیط نامتقارن و تحت تاثیر عدم تقارن توان نظامی طرفین اتفاق می افتد.

۲- پیش بینی می شود جنگ آینده در قالب عملیات های آفندی غیر خطی انجام شود .

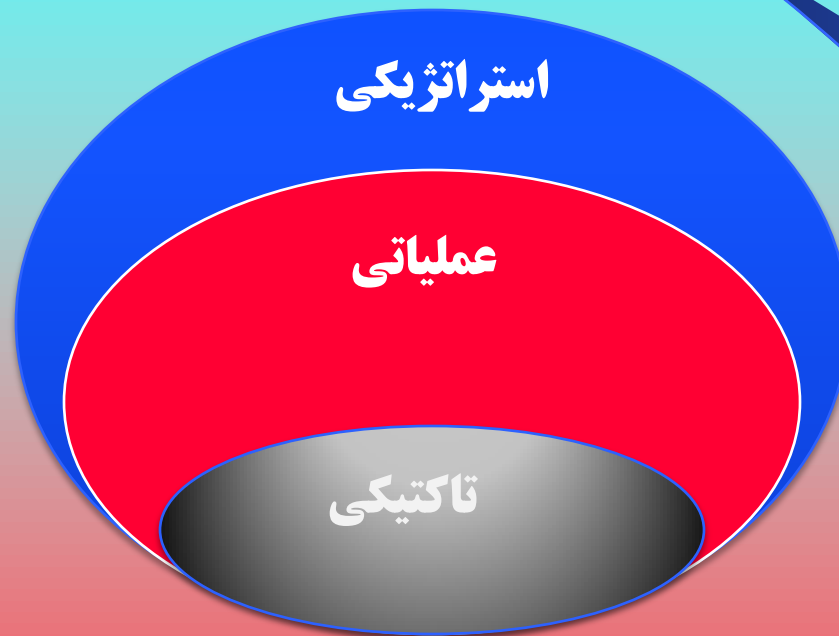
۳- جنگ آینده پیوسته (پیوستگی در زمان و بصورت شبانه روزی) و مستمر می باشد.

۴- در جنگ آینده اقدامات دفاع غیر عامل و مجازی سازی صحنه نبرد موجب فریب و سرگردانی دشمن می شود.

۵- در جنگ آینده از تاکتیک های و تکنیک های پیچیده عملیات روانی به منظور القاءات ذهنی، ارباب و تزلزل در روحیه و اراده مردم، استفاده وسیع می شود.

۶- جنگ آینده کوتاه مدت، مستمر، سریع و شدید خواهد بود. لذا قسمت عمده لوازم و زمینه های پیروزی یا شکست قبل از جنگ ایجاد می شوند و فقط بخش اندکی از سهم پیروزی یا شکست در جنگ و در لحظه عملی آن خواهد بود. این عین حقیقتی است که باید در نظر داشت. بنابراین دفاع از کیان و شهادت در راه خدا نباشد، توان دفاعی هم داشته باشد شکست خواهد خورد. بنا بر این وجود ایمان، اراده جنگی و میل به دفاع و شهادت طلبی مهمترین رکن قدرت دفاعی یک کشور را تشکیل می دهند.

سطوح جنگ آینده

در جنگ آینده سطوح تاکتیکی، عملیاتی، و استراتژیک کاملاً بر هم منطبق بوده و دشمن جنگ را از اهداف استراتژیک آغاز خواهد کرد.

• وسیع تر شدن صحنه جنگ و اضافه شدن بعد فضا به آن
• تبادل سریع اطلاعات
• دقت، هوشمندی و قابلیت تخریب بالای سلاح ها
• شکافت عمده تجهیزاتی بین طرفین درگیری
• تفکیم ناپذیر بودن سطوح جنگ
• اداره و هدایت جنگ از راه دور

تغییر در ماهیت جنگ آینده

باعث

تغییر در محیط عملیاتی

ویژگی

- ۱- متغیر است.
- ۲- نامحدود است.
- ۳- سیال است
- ۴- توازن قوا
برقرار نیست
- ۵- امکان قرینه
سازی وجود ندارد.
- ۶- تهدید قابل پیش
بینی نیست.

Click here to see full size image

جنگ ناهمتر از عبارت است از: پرهیز از قرینه سازی در برابر نقاط قوت
دشمن و تمرکز شایستگی های کلیدی خودی بر نقاط ضعف دشمن

ناهمتراز

نوع جدید جنگ را ارائه می دهد

تغییر در دکترین
راهبردی، عملیاتی و تاکتیکی

تغییر در اهداف، روشها و
ابزارها

جنگ ناهمتر از دیدگاه آمریکایی ها

ج-تعریف ارائه شده در سند
امنیت ملی آمریکا

ب-تعریف ستاد مشترک ارتش
آمریکا از جنگ ناهمتر از

الف-تعریف ستاد مشترک ارتش
آمریکا از جنگ ناهمتر از در سال

۱۹۹۵

رویکرد های
نامتعارفی که
دشمن ضمن بهره
برداری از نقاط
آسیب پذیر ما، از
نقاط قوت ما بر
حذر مانده یا آنها
را تضعیف می کند.

بکارگیری رویکرد های
غیر قابل پیش بینی یا
غیر متعارف برای
خنثی نمودن یا تضعیف
قوای دشمن و در عین
حال بهره برداری از
نقاط آسیب پذیر او از
طریق فن آوری های
غیر قابل انتظار یا
روش های مبتکرانه

نبرد بین نیروهای
غیر مشابه، به ویژه
نیروی هوایی
علیه نیروی
زمینی، نیروی
هوایی علیه
نیروی دریایی
و به همین ترتیب

جنگ ناهمتراز از دیدگاه جمهوری اسلامی ایران

جنگ ناهمتراز از دیدگاه فرماندهان

جنگ نامتقارن یعنی
پیدا کردن روشهای تاکتیکی
مناسب برای بکارگیری ابزار
بومی و ملی در یک محیط
نا برابر با دشمن قدرتمند
تر، یعنی پرهیز از قرینه سازی
و موازی سازی توان در مقابله
با دشمن، یعنی عبور از بن
بست های ذهنی که قدرت
دشمن در روح و روان و ذهن
ما القا می کند. جنگ نامتقارن
یعنی قرار دادن نقط قوت
خودی در برابر نقاط ضعف
دشمن و خنثی سازی نقاط
قوت دشمن

جنگ ناهمتراز از دیدگاه فرماندهان

توصیف تاکتیکی و عملیاتی
این آیات است که چگونه به
رغم ضعف در برابر توان
فیزیکی، ضعف در تکنولوژی
تسلیحاتی، ضعف در نبرد
هوایی، ضعف در جنگ
دریایی، قادریم مسیر
پیروزی مومنان بر کافران
را هموار کنیم و از غلبه
اراده سیاسی دشمن بر خود
جلوگیری کنیم.

الف- جنگ ناهمتراز در آیات و روایات

چه بسیار گرو های
اندکی که بر جماعت
کثیری پیروز شدند.

ای پیامبر، مومنین را
به مبارزه تشویق کن
که اگر شما بیست تن
صابر باشید بر
دویست تن از نیرو
های دشمن غلبه پیدا
خواهید کرد.

FARS

Photo : Hossein Fatemi

FARS NEWS AGENCY

روش های جنگ ناهمتراز

- ۱- بهره گیری از روش ها و تاکتیک های عملیات ویژه
- ۲- بهره گیری از تاکتیک ها و روشهای دفاع منحرک
- ۳- بهره گیری از تاکتیک ها و روشهای عملیات ضد هلی برن
- ۴- بهره گیری از تاکتیک ها و روشهای عملیات شبانه
- ۵- بهره گیری از تاکتیک ها و روشهای دفاع از کوی برزن
- ۶- بهره گیری از تاکتیک ها و روشهای پدافند غیرعامل
- ۷- بهره گیری از تاکتیک ها و روشهای عملیات روانی

ابزارهای جنگ ناهمتراز

اصولا در جنگ ناهمتراز، ابزار جنگ، محدود به ابزار های نظامی نمی شود، بلکه از تمامی ابزار های قابل دسترسی بهره گیری خواهد شد، که مهمترین آنها عبارتند از:

- ۱- استفاده صحیح از جغرافیای صحنه
- ۲- استفاده از قدرت خلاقیت و نوآوری فرماندهان
- ۳- استفاده از تجهیزات و تسلیحات غیر قابل انتظار دشمن

ویژگی های جنگ ناهمتراز

- ۱- مبتنی بر خلاقیت و نوآوری در تاکتیک و تکنیک و بکارگیری شیوه عملیاتی ناشناخته جدید
- ۲- پرهیز از قرینه سازی در تاکتیک و تکنیک های مشابه دشمن (م تفاوت بودن روشها و فن آوریهای نظامی طرفین درگیر)
- ۳- مخفی نگه داشتن تکنیک ها و تاکتیک ها از دید دشمن
- ۴- تمرکز نقاط قوت طرف ضعیف (از لحاظ تکنولوژی نظامی) بر روی نقاط آسیب پذیر طرف قوی (از لحاظ فن آوری نظامی)
- ۵- تفاوت فاحش در فن آوری نظامی طرفین درگیر (عدم توازن تکنولوژی نظامی طرفین)
- ۶- عدم انطباق جغرافیای درگیری طرفین جنگ (تحمیل محیط های جدید درگیری غیر دلخواه و غیر منتظره به قدرت نظامی برتر)
- ۷- بومی و مردمی کردن دفاع
- ۸- تعارض طرفین در انتخاب مدت زمان درگیری (جنگ فرسایشی در مقابل جنگ قاطع، برق آسا و کوتاه)

ملاحظات اساسی

ملاحظات جنگ ناهمتر از

- ۱- طراحی و هدایت مبتنی بر نبرد عاشورایی
- ۲- رزم نزدیک
- ۳- هدایت در صحنه
- ۴- خلاقیت و نوآوری در تکنیک و تاکتیک
- ۵- پیش دستی و حفظ ابتکار عمل
- ۶- ضربه قاطع
- ۷- واکنش سریع و ضربه متقابل
- ۸- اجرای عملیات به صورت واحد های کوچک خود کافی و با فاصله از یکدیگر
- ۹- حداکثر استفاده از پوشش و فریب
- ۱۰- حداکثر بهره برداری از پدافند غیر عامل
- ۱۱- خود اتکایی در نبرد
- ۱۲- گسترش جنگ در مناطق خارج از صحنه نبرد

الزامات جنگ ناهمتراز

پرتابل

اثر بخش

ساده

بومی

کم حجم

ویژگی های تجهیزات در
جنگ ناهمتراز

الزامات جنگ ناهمتراز

قابلیت اشراف را فراهم میکند

قابل اطمینان باشد

سرعت و دقت در پردازش و تبادل اطلاعات را فراهم نماید.

امن و پایدار باشد

منسجم و یکپارچه باشد.

از سادگی برخوردار باشد

ویژگی سیستم
فرماندهی و
کنترل در جنگ
ناهمتراز

الزامات جنگ ناهمتراز

ایمان

ویژگی
نیروی
انسانی در
جنگ
ناهمتراز

خلاقیت

الزامات جنگ ناهمتراز

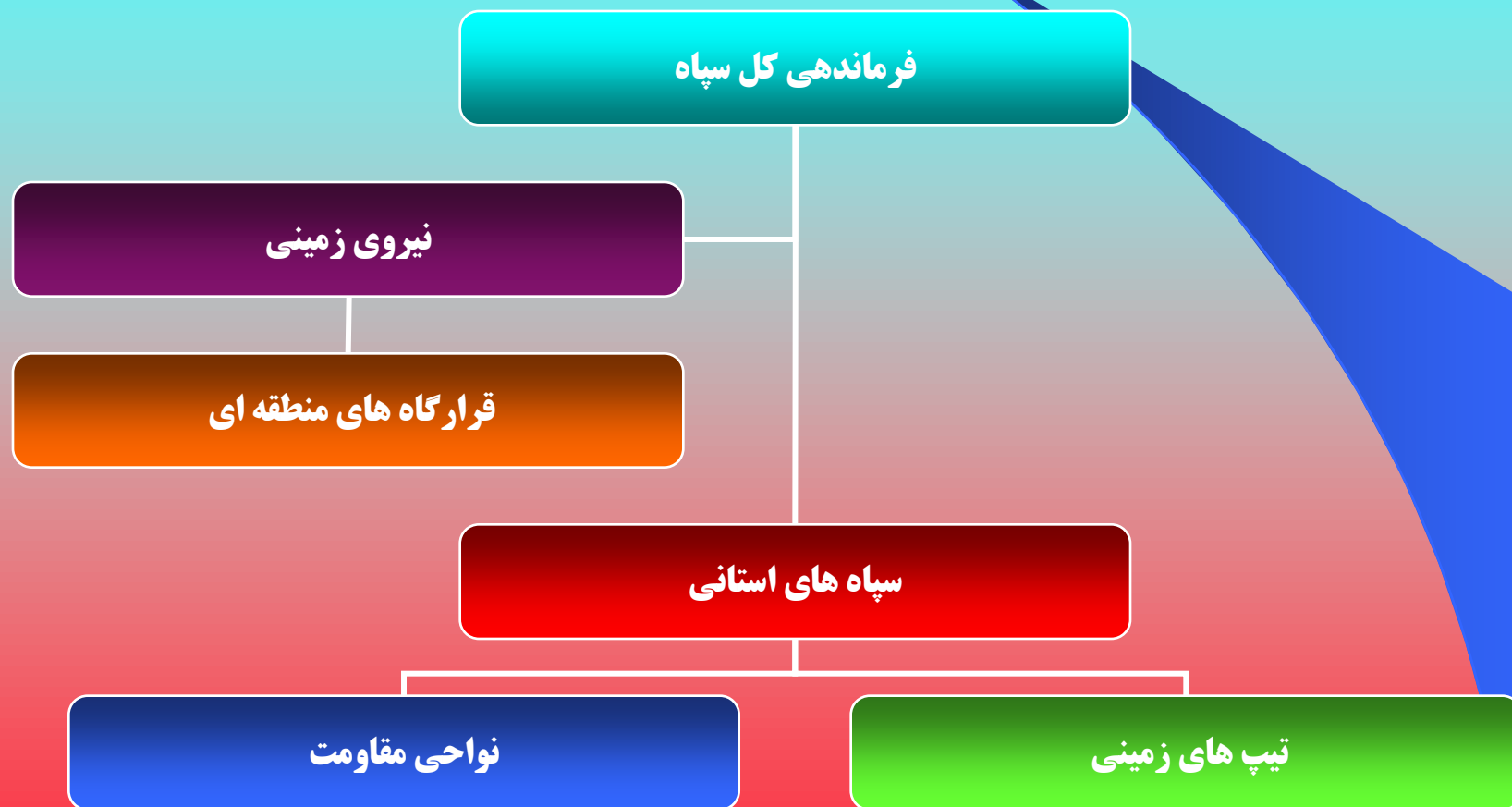
منعطف

ویژگی
ساختار
وسازمان در
جنگ ناهمتراز

ساده

سپاه پاسداران به عنوان پاسدار انقلاب و بازوی مطمئن ولایت فقیه متناسب با تهدیدات دشمنان و شناخت دو عنصر زمان و مکان استراتژی نبرد و ساختار خود را تغییر داده تا بتواند خود را آماده مقابل این تهدیدات بنماید.

سپاه های استانی: این سپاه ترکیبی از یگانهای نیروی زمینی مقاومت است که ماموریت مقابله با تهدیدات نرم، نیمه سخت، سخت را بر عهده دارد.

۲- سلسله مراتب سازمانی

سپاه های استانی در طول سلسله مراتب فرماندهی کل قرار گرفته و با آن ارتباط مستقیم دارد.

۳- ارتباط های سپاه های استانی با نیروی زمینی در دو بخش تقسیم شده است
الف) در بعدانجام ماموریت های سخت اعم از مقابله با تهاجم خارجی یا اقدام مسلحانه گروهک های ضد انقلاب در کنترل قرارگاه های عملیاتی بوده و مسئولیت هدایت و به کارگیری بر عهده قرارگاه های منطقه ای میباشد

۴- در بعد آمادگی های یگانی شامل آموزش و تمرین و .... سپاه های استانی باید برابر برنامه های ابلاغی از سوی نیروی زمینی مهارت های لازم را کسب نموده و آمادگی مقابله با تهدیدات سخت را فراهم نمایند

در ساختار جدید سپاه قرارگاه های منطقه ای زیر مجموعه نیروی زمینی بوده و وظیفه آنها هدایت و به کار گیری توان یگان های رزم سپاه های استانی میباشد .

نحوه ارتباط سپاه های استانی متناسب با قرارگاه های منطقه ای متناسب با تهدیدات تعیین شده است .

- ۱- اگر تهدیدات نیمه سخت باشد (اقدام مسلحانه گروهک ها) باشد در این صورت یگان های رزمی سپاه های استانی شامل تیپ ها و سایر عده ها جهت انجام مأموریت در کنترل عملیات قرارگاه ها قرار میگیرد
- ۲- چنانچه نوع تهدیدات سخت باشد یعنی کشور از سوی یک قدرت خارجی مورد هجوم قرار گیرد ، در چنین شرایطی سپاه های استانی به صورت کامل در کنترل عملیاتی نیروی زمینی قرار میگیرند در این صورت نیروی زمینی با استفاده از قرارگاههای منطقه ای خود نسبت به هدایت و به کار گیری سپاه های استانی اقدام خواهد نمود
- ۳- در صورتی که تهدید نرم باشد سپاه های استانی از طریق نواحی مقاومت وظیفه مقابله با این تهدیدات را به عهده دارند در چنین شرایطی قرارگاه ها بر امور آموزش تیپ ها ، گردان های امام حسین نظارت خواهند نمود

د. ویژگی های جنگ ۳۳ روزه و پیروزی حزب الله

۱- اولین ویژگی مهم جنگ نامتقارن حزب الله علیه اسرائیل استفاده از اصل غافلگیری است. غفلت یک طرف متخاصم سبب استفاده از اصل غافلگیری طرف دیگر می شود. شوک و بهت شدیدی بر ارتش اسرائیل وارد نمود.

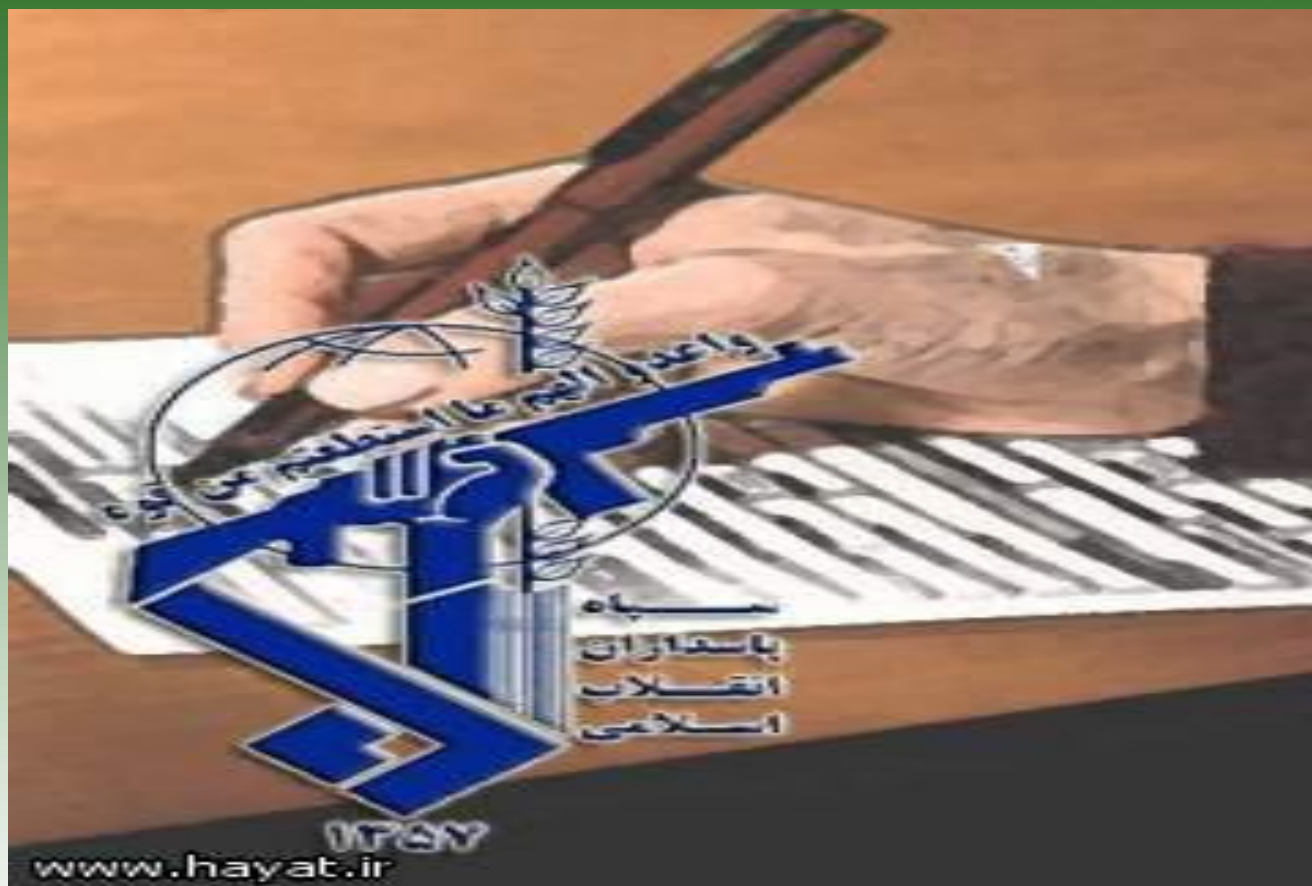

۲- اصل تحرک، حزب الله را قادر ساخت که کمبود نیروی نظامی خود را جبران نماید و با فشار بر نقاط ضعف و آسیب پذیر اسرائیل حریف قوی خود را به زمین بزند.

۳- تمایل شهادت طلبانه و ایثارگری، هدفمند بودن انگیزه رزمندگان حزب الله در بعد درونی پیروزی را برای آنان در برابر روحیه پایین ارتش اسرائیل به ارمغان آورد. تعهد انسانی، ایمانی و اخلاقی رزمندگان حزب الله سبب بیرون راندن اشغالگران صهیونیست گردید.

۴- یکی از مهمترین ویژگی‌های جنگ ۳۳ روزه که آن را از سایر جنگ‌های چریکی و کلاسیک متمایز می‌سازد، کسب، حفاظت و ضد اطلاعات نظامی از سوی حزب الله می‌باشد.

۵- استفاده از حملات موشکی با دقت بالا از عناصر پیشرفته در جنگ‌های نامتقارن است. حزب‌الله بیش از ۲۵۰۰ موشک به شهرهای شمالی اسرائیل و تاسیسات اقتصادی و نظامی فرود آورد. از طرفی در نبرد نزدیک به موشک‌های دست‌ساز و کوتاه برد ۳۰ دستگاه تانک ضد گلوله («مرکاوا» و چندین دستگاه بلدوزر نظامی ارتش رژیم صهیونیستی منهدم شد.

انواع تهدیدات خارجی

- ۱- نظامی (بکارگیری نیروهای مسلح).
- ۲- سیاسی (استفاده ابزاری از سازمان ملل و شورای امنیت).
- ۳- اقتصادی (اعمال تحریم های اقتصادی) .
- ۴- اطلاعاتی و جاسوسی (بکارگیری سرویسهای اطلاعاتی و جاسوسی) .
- ۵- امنیتی (ایجاد بحران و دامن زدن به آشوبها و ناآرامیهای اجتماعی) .

اشکال (جلوه ها) مختلف تهدیدات خارجی

- ۱- رزمایشها و تمرینات مشترک نظامی (تحریک آمیز) در
جدار مرزهای ج.ا.ا.
- ۲- پروازهای جاسوسی پرنده های بدون سرنشین.
- ۳- پروازهای جاسوسی هواپیماهای شناسایی
راهبردی (U2).
- ۴- گشایش دفاتر اطلاعاتی دویی و باکو.
- ۵- استقرار پایگاههای نظامی در منطقه (۱۴ پایگاه
آمریکایی).
- ۶- حضور و اشغال نظامی دو کشور عراق و افغانستان در
غب و شرق ج.ا.ا.

قراین و شواهد عملی شدن تهدید خارجی

سیاسی و اقتصادی

- 1- تعطیلی یا خروج کارکنان غیر ضروری سفارتخانه ها و نمایندگیهای خارجی از تهران.
- 2- خروج کارشناسان ، مهندسان و پیمانکاران خارجی شاغل در پروژه های ملی ج.ا.ا به ویژه نیروگاه اتمی بوشهر.
- 3- منع سفر اتباع آمریکا و متحدین به ج.ا.ا ، منطقه خاورمیانه به ویژه کشورهای حاشیه خلیج فارس و همسایگان ج.ا.ا .

4- خروج تدریجی توریستها و اتباع خارجی مقیم در
ج.ا.ا و کشورهای خاورمیانه

۵- تشدید جنگ تبلیغاتی و روانی آمریکا برای توجیه و
جلب افکار عمومی به منظور آغاز جنگ .

۶- فراخوانی سفر و تقلیل کارکنان سفارتخانه های
آمریکا در کشورهای منطقه.

۷- تشدید ذخیره سازی نفت و مواد سوختی توسط
کشورهای مصرف کننده (بویژه ژاپن و کشورهای
اروپایی).

8- روند صعودی افزایش بیش از حد قیمت نفت .

۹- نوسانات شدید در بازارهای سهام و بورس آمریکا و
اروپا .

- ۱۰- سیر نزولی سقوط ارزش پول ملی ج.ا.ا در بانکهای خارجی و معاملات بین المللی .
- ۱۱- خروج کارکنان سازمانهای بین المللی (دفتر سازمان ملل ، صلیب سرخ جهانی و .) از ج.ا.ا .

نقاط ضعف و قوت تهدید کننده خارجی

توانمندیها و نقاط قوت

- ۱- برخورداری از توانمندی (نسبی) انجام غافلگیری راهبردی حریف، بطوری که مراحل مختلف آمادگی برای عملیات تا چند ساعت پیش از آغاز هر اقدامی از دید و شناسایی حریف پنهان می ماند.
- ۲- تجربه کافی از درگیریهای متعدد در اقصی نقاط جهان بویژه جنگ در عراق و افغانستان و حضور اغلب یگانهای آمریکایی در این دو صحنه.
- ۳- برخورداری از تجهیزات پیشرفته و مدرن، آموزشهای مناسب و نیروهای عملیاتی با کیفیت و تحرک بالا.

۴- توانمندی تامین عقبه و جناحین نیروهای درگیر
توسط بالگرد و نیروی هوایی و اجرای عملیات هوایی با
سرعت و دقت بسیار زیاد.

۵- برخورداری از شبکه پنهان عوامل و منابع انسانی
(عوامل وابسته و مزدور داخلی)

۶- استفاده از پتانسیل و توانمندیهای اطلاعاتی
گروههای همگرا و وابسته به آمریکا در داخل کشور.

۸- برخورداری از فنّ آوری پیشرفته اطلاعاتی و
جاسوسی.

۹- تسلّط اطلاعاتی بر فضای مافوق جوّ و برخورداری از
توان کنترل و اختلال در شبکه های ارتباطی و
مخابراتی خودی .

۱۰- امکان دسترسی آسان به فضای ج.ا.ایران و جاسوسی و جمع آوری اطلاعاتی از مراکز مهم، حسّاس و حیاتی

۱۱- برخورداری از توانمندی و ابزارهای عملیات روانی در سطح گسترده.

۱۲- برخورداری از توانمندی اجرای عملیات تجسس و شناسایی ویژه در عمق خاک خودی.

۱۳- برخورداری از امکان عملیات اطلاعاتی در عمق.

۱۴- امکان اجرای عملیات دستبرد و ربایش و سرقت اسناد و مدارک در عمق خاک خودی.

نقاط ضعف

- ۱- ضعف در برابر عملیات نامنظم و شهادت طلبانه.
- ۲- ضربه پذیر بودن محورهای آمادی و پشتیبانی متجاوز بعلت پراکندگی یگانهای عمل کننده و فاصله طولانی نقاط آمادی با صحنه نبرد.
- ۳- ضعف نیروها در اجرای حرکات و آرایشات تاکتیکی در شرایط نامساعد جوی و ضربه پذیر بودن آنان (طوفان شن، کویر و..)
- ۴- ضعف در برابر طولانی شدن زمان عملیات و مدت حضور در یک منطقه مشخص و کاهش روحیه آنان.
- ۵- ضعف نیروهای مهاجم در برابر افزایش تلفات نیروی انسانی.

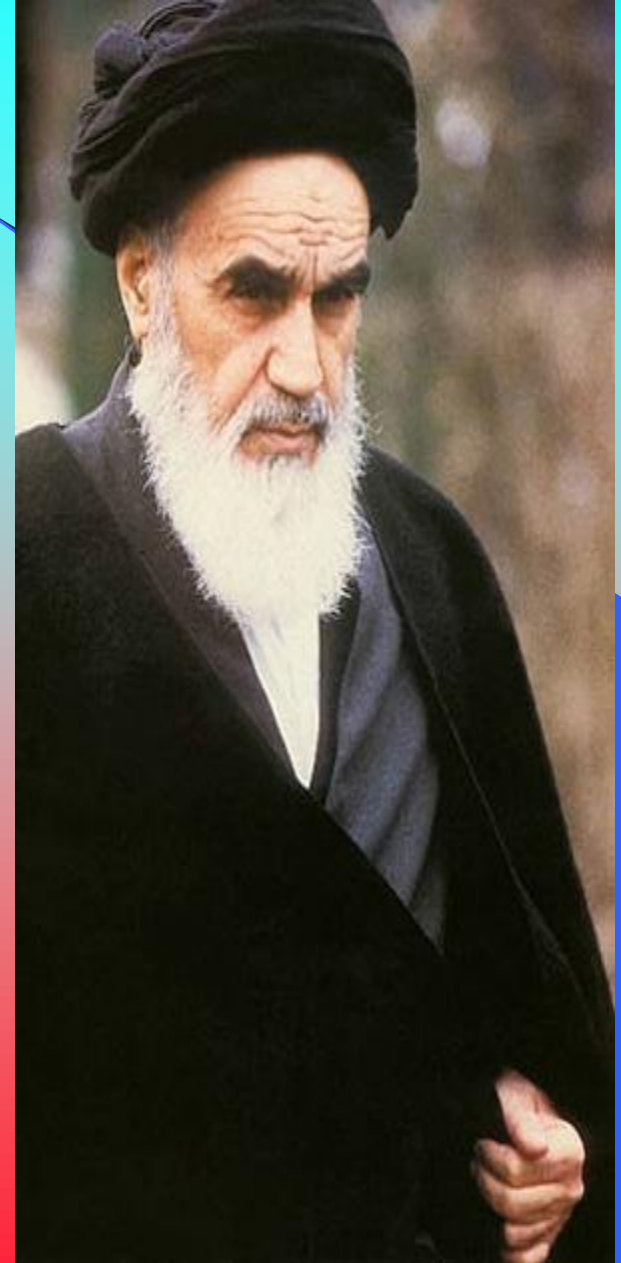

- ۶- عدم آشنایی با فرهنگ، جغرافیا و ویژگیهای اقلیمی مناطق مختلف کشور.
- ۷- آسیب پذیری بالگردهای مهاجم در برابر سلاحهای پدافندهوایی دوش پرتاب .
- ۸- آسیب پذیری در جنگ شهری و در صحنه هایی که امکان تشخیص مردم عادی و نظامیان مشکل باشد.
- ۹- محدودیت نیروهای متجاوز در انجام عملیات شبانه و ضعف آنها در مقابله با عملیاتهای شبانه نیروهای خودی.

منابع:

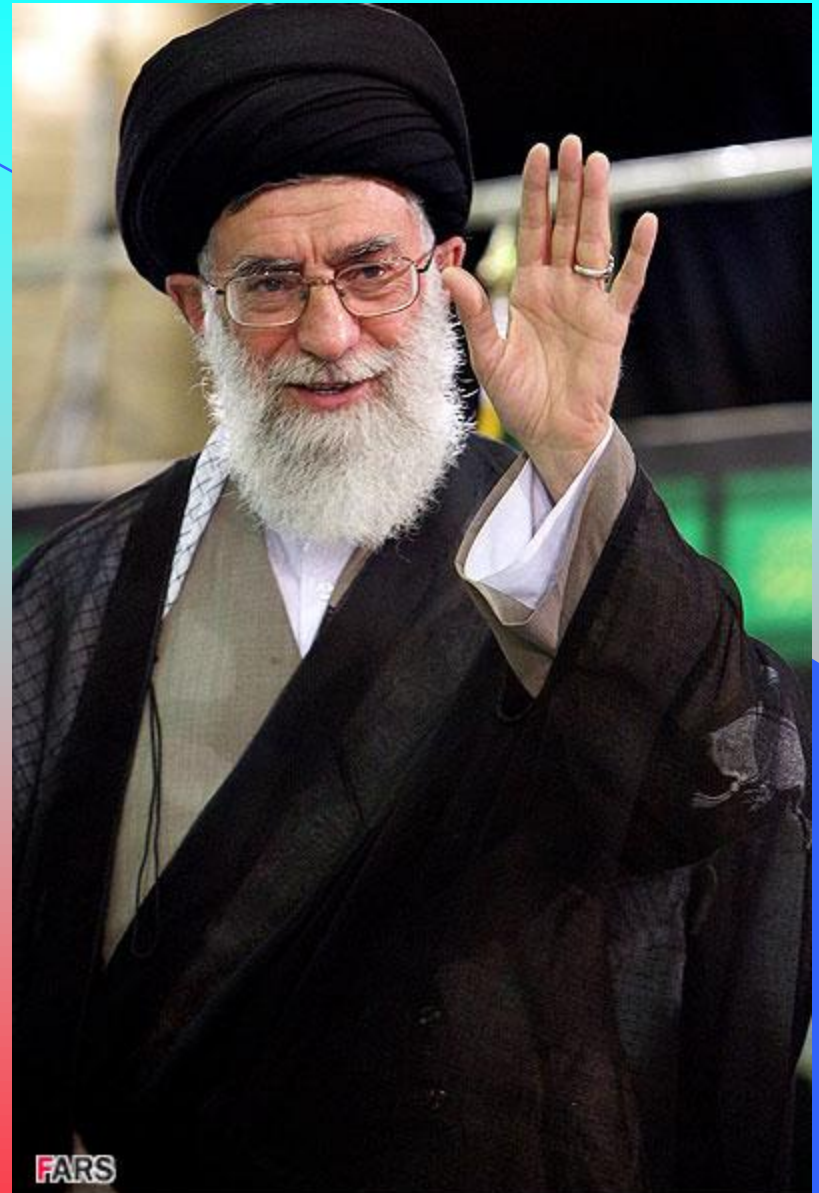
- ۱- بررسی تهدیدات خارجی ، مرکز مطالعات علوم نظامی و تدوین آیین نامه های
- ۲- مبانی جنگ ناهمتراز ، مرکز مطالعات علوم نظامی و تدوین آیین نامه های رزمی
- ۳- مبانی جنگ آینده، مرکز مطالعات علوم نظامی و تدوین آیین نامه های رزمی
- ۴- سخنان سعدالله زارعی کارشناس مسائل استراتژیک در گفتگو با خبرگزاری فارس

اگر سپاه نبود کشور نبود

سپاه عمود خیمه انقلاب است

FARS

Photo : Khamenei.ir

FARS NEWS AGENCY

tabnak.ir

www.

Avinny

.com

با تشکر از استاد گرامی:
سردار عزیزاده